

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir PAKDEMİRLİ tarafından Anayasa'nın 98. Ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Kadim DURMAZ

Tokat Milletvekili

Ülkemizde küçükbaş hayvancılık, yakın bir zamana kadar kendine has ırklarla özdeşleşen bölgeler yaratacak bir noktadayken bu sektör, yatırım, destek ve ar-ge çalışmalarının yetersizliği neticesinde ciddi bir gerileme yaşamıştır. Birçok alanda olduğu gibi canlı hayvan yetiştiriciliğinde de ithalata ağırlık verilmesi hem ülkemizin bu alandaki özgünlüğüne zarar vermiş hem de üretim kapasitemizin zayıflamasına neden olmuştur.

Türkiye'nin genelde kısa boylu verimsiz meraları ile nadas, anız ve bitkisel üretime uygun olmayan alanlarını en iyi değerlendiren hayvan türü olan koyun yetiştiriciliği, istihdama önemli bir katkı sağlamaktadır. Ancak seksenli yıllarda 45 milyon, doksanlı yıllarda 40 milyon baş düzeyinde olan koyun varlığımız, 2015 yılına 33 milyon baş seviyelerine kadar gerilemiştir.

Bununla birlikte meralar ya tarım alanlarına ya da Tokat örneğinde olduğu gibi maden ocaklarına dönüştürülmekte, hayvancılık için mera kullanım alanları giderek daralmaktadır. Dolayısıyla hayvancılık özellikle de koyunculuk bitkisel üretime elverişli olmayan dağlık ve çorak bölgelere kayarak buralarla sınırlandırılmış olmaktadır.

Karakaya ve Karagül koyunu yerel ırkının korunması ve bu hayvanların kendi doğal çevrelerinde yetiştiriciliğine devam edilmesi, Tokat bölgesinde hayvan gen kaynaklarının değerlendirilmesi, yok olmaya yüz tutmuş ırkların tespiti, maden projelerinin yerel ırkların varlığı için oluşturacağı riskin tespiti ve koyunculüğün geliştirilmesi için ciddi önlemler alınması gerekmektedir.

43531

Bu bağlamda;

- 1- Seksenli yıllarda 45 milyon baş düzeyinde olan koyun varlığının 33 milyon baş seviyesine gerilemesinin nedenleri nelerdir?
- 2- Türkiye küçükbaş hayvancılığı; büyük oranda düşük verimli yerli ırklardan oluşan popülasyonu ıslah etme ve verimliliği yükseltme noktasında herhangi bir çalışma yürütölmekte midir? Varsa bu çalışmalar nelerdir?
- 3- Karadeniz bölgesinde yaygın olarak yetiştirilen yerli koyun ırklarının başında Karayaka ve Karagöl koyunu gelmektedir. Karakaya ve Karagöl koyunu yerel ırkının korunması ve bu hayvanların kendi doğal çevrelerinde yetiştiriciliğine devam edilmesi için ne gibi çalışmalarınız bulunmaktadır?
- 4- Koyun yetiştiriciliğinde büyük önem taşıyan mera varlıklarının korunmasına yönelik çalışmalarınız nelerdir?
- 5- Küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinde en büyük maliyet kaynağı yemdir. Ancak koyunların tükettikleri yemlerin %70-80'i mera, otlak ve yayla gibi doğal alanlardan karşılanmaktadır. Bu veriler ışığında mera, otlak ve yaylaların yapılaşmaya, maden projelerine ya da farklı ekonomik faaliyetlere açılmasının nedeni nedir? Mera ve otlakların azalması ile küçükbaş hayvancılıkta üretimin zayıflaması arasında bir bağ var mıdır?
- 6- Türkiye küçükbaş hayvan varlığı bakımından dünyada önde gelen ölkelerden arasında olmasına rağmen hayvan başına sağlanan verimin düşük olmasının nedeni nedir?
- 7- Bilindiği üzere Türkiye'de küçükbaş hayvancılığa dayalı işletmeler %26,9 ile 51-100 baş hayvanı işletme büyüklüğü grubunda yoğunlaşmıştır. 500 başın üzerinde hayvana sahip işletmelerin oranı yalnızca %1,8'dir. Büyük kapasiteli işletmelere dönük herhangi bir teşvik ya da devlet yatırımı söz konusu mudur?
- 8- Günümüzde küçükbaş hayvan yetiştiricilerinin kaliteli damızlık hayvan bulması noktasında herhangi bir çalışma yürütölmekte midir? Varsa bu çalışmalar nelerdir?
- 9- Küçükbaş hayvan yetiştiricilerine verilen destekler rakamsal olarak artırılmasına karşın büyükbaş hayvancılık desteklerine göre düşük kalmaktadır. Desteklerin girdi maliyetleri dikkate alınarak gözden geçirilmesi düşünölmekte midir?